

Kamerik & Kockengen

De uitvoering van maatregelen in de polder Oud-Kamerik is in volle gang. In juni heeft het waterschap tijdens vier informatieavonden in Kockengen, de inwoners bijgepraat over de stand van zaken van het watergebiedsplan en de maatregelen in hun polders.

HOOGHEEMRAADSCHAP
DE STICHTSE
RIJNLANDEN

Onthulling van de naam van gemaal Oud-Kamerik

Bijpraten en dialoog

Op 16, 19, 26 juni en 1 juli heeft het waterschap informatieavonden georganiseerd voor de polders rond Kockengen en Gerverscop. Tijdens de bijeenkomsten werden de inwoners bijgepraat over het watergebiedsplan en vond een dialoog plaats over de nog op te pakken uitvoering en eventuele knelpunten in het watersysteem. Elders in de nieuwsbrief vindt u een korte impressie van de avonden.

Meer informatie, waaronder de verslagen van de avonden, staan op onze site, www.destichtserijnlanden.nl/watergebiedsplannen

Nieuwe koers

Hoogheemraad Jan Kromwijk liet op de informatieavonden weten dat het waterschap overweegt om in de toekomst qua waterbeheer weer meer aan het gebied over te laten. Onderdeel van deze nieuwe koers kan zijn dat het waterschap zelf geen hoogwatervoorzieningen meer

aan gaat leggen ter bescherming van kwetsbare houten fundering. De nieuwe inzichten zijn mede gebaseerd op de ervaringen die tot dusver zijn opgedaan met de uitvoering van watergebiedsplannen in het veenweidegebied. Met name rond Kamerik en Oud-Kamerik is forse vertraging opgetreden en vond een sterke stijging plaats van de kosten. Dat komt vooral door het moeizame gebiedsproces en de grote mate van verantwoordelijkheid die het waterschap naar zich toe heeft getrokken. Nog steeds kunnen nergens in het gebied nieuwe peilen worden ingesteld. Verder heeft een studie uitgewezen dat de kosten die het waterschap op de lange termijn (50 tot 150 jaar) moet maken voor hoogwatervoorzieningen, sterk op gaan lopen. Vanwege het toenemende peilverschil met de omliggende polders zijn namelijk steeds zwaardere peilscheidingsconstructies nodig. De nieuwe koers wordt het komend half jaar besproken door het bestuur.

Het waterschap voelt zich vanwege toezeggingen in het verleden verantwoordelijk voor eventuele schade aan kwetsbare funderingen en wil, voor dit watergebiedsplan, gebouwigenaren financieel tegemoetkomen. Het biedt aan om mee te denken over mogelijkheden om schade in de toekomst te voorkomen. Een eventuele formele herziening van het beleid en aanpassing van plannen, vindt waarschijnlijk plaats in het voorjaar van 2015. Via een inspraakprocedure krijgen inwoners van het gebied de kans om hun mening te geven over de nieuwe aanpak.

Belangstellenden tijdens de avond over de Wagendijk

Esther Kleinveld projectbeheerder

Sinds dit voorjaar is Esther Kleinveld projectbeheerder voor het watergebiedsplan Kamerik en Kockengen, specifiek voor Kockengen en het gebied ten oosten ervan. Zij is hier eindverantwoordelijk voor het gebiedsproces en de uitvoering van de maatregelen. Hiervoor heeft zij ruim 9 jaar gewerkt bij ingenieursbureau Royal HaskoningDHV. Hier was zij projectleider van diverse inrichtingsprojecten in het landelijk gebied. Esther is geboren en getogen in Zegveld, maar woont tegenwoordig met man en kinderen in Utrecht.

Esther Kleinveld

Polder Spengen

Vanwege de nieuwe koers van het waterschap gaan de plannen voor de polder Spengen mogelijk niet door. Momenteel is in het watergebiedsplan voor deze polder een centrale hoogwaterzone opgenomen,

die tevens de functie heeft van collectieve hoogwatervoorziening voor alle bebouwing langs de weg. Hoogwater betekent in dit geval dat het peil hetzelfde blijft, maar ten opzichte van de dalende peilen in de polder 'hoog' blijft. Vanuit de centrale zone

wordt water ingelaten in de rest van de polder. Afvoer van water vindt plaats via te verbreden sloten in het oosten, zuiden en westen van het gebied. Het waterschap wil in overleg met de inwoners en andere partijen, zoals de gemeente, bepalen of de maatregelen uit het watergebiedsplan al dan niet worden uitgevoerd.

Tijdens informatieavond voor de polder Spengen, op 19 juni, werd ook gesproken over de effecten van de nieuwe koers voor bruggen en erven, negatieve gevolgen van een collectieve hoogwater voor de waterkwaliteit, de combinatie van een verbrede watergang met de kering langs de Bijleveld en het al dan niet noodzakelijk zijn van extra waterberging in de polder.

In verband met het grote belang van het besluit over de polder zal een tweede informatieavond worden gehouden op **donderdag 3 september om 19.30 uur** in zaal het Lokaal te Kockengen. Alle inwoners van de polder Spengen wordt per brief uitdrukkelijk verzocht op deze bijeenkomst aanwezig te zijn. Het gaat ten slotte om de toekomst van hun bebouwing en grond.

De molen van Spengen

Polders Gerverscop, Breudijk en Klein Houtdijk

In deze polders komt een aantal maatregelen uit het watergebiedsplan te vervallen. Op de eerste plaats wordt afgezien van onderzoek naar de noodzaak van individuele hoogwatervoorzieningen in verband met kwetsbare houten funderingen. In de praktijk zal het peil in dit gebied niet worden verlaagd en ontstaat dus ook geen extra risico op schade voor bebouwing. Het waterschap zal in deze polders dus geen hoogwatervoorzieningen aanleggen. Verder wordt afgezien van de verbreding van de watergang langs de Hollandse kade. Tijdens de informatieavond van 16 juni kwam van de aanwezige inwoners niet zo veel commentaar op deze boodschap. Wel liet men zijn ontevredenheid horen over de efficiëntie van het waterschap en de werkwijze bij baggeren.

Wagendijk

Om het peil in de polders Kockengen en Teckop in te kunnen stellen, zal eerst de reeds gedeeltelijk bestaande hoogwatervoorziening rond de Wagendijk verbeterd moeten worden. Hoe dit het beste kan worden gedaan, wordt de komende tijd bepaald. Ingenieursbureau Witteveen + Bos zal daarom deze zomer in opdracht van het waterschap alle aanwezige kunstwerken rond de woningen inventariseren en zal mogelijk bij de bewoners van de Wagendijk om aanvullende informatie

vragen. Zodra een voorlopig ontwerp voor de verbeterde hoogwatervoorziening gereed is, organiseren we een volgende informatieavond.

Geen onderdeel van het watergebiedsplan, maar wél een taak van het waterschap, is het op orde hebben en houden van de kades, waaronder de kade langs de Bijleveld (de Wagendijk). Terecht werden hier op de informatieavond van 1 juli zorgen over uitgesproken, met name over de slechte kwaliteit van het wegdek wat nauw verband houdt met de kade. Zowel gemeente Stichtse Vecht

als het waterschap zetten zich gezamenlijk in om hier zo snel mogelijk een goede oplossing voor te vinden. Vanaf begin juli wordt de dijk gemonitord. De aannemers Van Steenis en Mos Grondmechanica zullen deze zomer ook aan het werk zijn voor landmeetkundige en grondmechanisch onderzoek langs en aan de kade. Op de avond is verder nog gesproken over de wateroverlastsituatie in het dorp in oktober 2013 en over de capaciteit van gemaal De Tol.

Capaciteit van gemalen

Tijdens de informatieavonden werd door inwoners regelmatig gesuggereerd dat de capaciteit van gemalen, in het bijzonder van gemaal de Tol aan de Groot Heijcop, te gering zou zijn. Het watersysteem is door het waterschap zodanig ingericht dat per etmaal circa 15 mm neerslag kan worden afgevoerd. Dit is een samenspel van goede

doorstroming in alle watergangen en voldoende pompcapaciteit. Het vergroten van de afvoercapaciteit is technisch mogelijk, maar in verhouding tot de kans op wateroverlast nogal kostbaar. In noodsituaties, zoals vorig najaar, worden noodpompen geplaatst. Voor de zekerheid zal de capaciteit van gemaal de Tol de komende tijd worden getest.

Noodpompen bij gemaal de Tol

Polders Portengen en Kortrijk

In het watergebiedsplan zijn voor dit gebied individuele hoogwatervoorzieningen opgenomen voor bebouwing die mogelijk schade gaan ondervinden van peilverlaging. In de nieuwe koers wil het waterschap de gebouweigenaar financieel tegemoet komen, zodat de eigenaar zelf kan kiezen welke maatregelen hij neemt om de woning te beschermen. De eigenaar is immers zelf verantwoordelijk voor zijn fundering. Aanwezigen op de avond gaven aan eigenlijk helemaal geen peilverlaging te willen. In dat geval zijn waarschijnlijk ook geen hoogwatervoorzieningen nodig. Afsproken is dat het waterschap per peilvak huiskamergesprekken met de grondeigenaren gaat voeren om de wensen te verkennen. Daarna volgt een nieuwe gebiedsavond. In de tussentijd blijft het huidige plan intact. De wens van de aanwezigen sluit goed aan op een ander proces dat in ieder geval in het aan Kockengen grenzende peilgebied speelt: Kockengen Waterproof. Hierin is onder andere aandacht voor het

Stuw Kortrijk

peilverschil tussen het dorp en de polder. Het peilverschil is nu nog beperkt, maar vanwege voortgaande peildaling in het agrarisch gebied groeit dit jaarlijks. Dat vraagt om een samenhangende oplossing voor dorp en omliggende polders. Daarom hebben het waterschap, de provincie Utrecht en gemeente Stichtse Vecht afgesproken zich in te zullen zetten om gezamenlijk de oplossingen te verkennen

voor een duurzame inrichting en daaruit volgend peilbeheer. Tijdens de informatieavond van 26 juni is verder nog gesproken over de waterberging ten noorden van de N401 (zie tekstblok), de gemaalcapaciteit van gemaal De Tol (zie tekstblok) en over de vraag hoe individueel bebouwingsonderzoek uitgevoerd kan worden in een aaneengesloten blok.

Uitvoering Oud Kamerik op stoom

In Oud-Kamerik wordt momenteel hard gewerkt aan de verbetering van het watersysteem. Dit najaar zal circa 90% van het plan zijn uitgevoerd. De overige werkzaamheden vinden plaats zodra het waterschap toestemming heeft om op de resterende percelen aan de slag te gaan. Cruciaal bij de verbetering van het watersysteem is de aanleg van een centrale zone aan weerszijden van de Van Teylingenweg met een waterpeil dat gelijk blijft aan het huidige peil van 2,05m onder NAP. Deze zone dient als collectieve hoogwatervoorziening, ter bescherming van kwetsbare houten funderingen, en is tevens de route voor wateraanvoer naar de polders aan weerszijden van de weg. De afvoer uit het gebied vindt plaats via te verbreden sloten en een nieuwe maalvliet. Met behulp van

Het nieuwe aquaduct is op 28 juni 2014 geopend

een aqua-aquaduct laten we de maalvliet onder de Kamerikse Wetering door stromen naar het nieuwe gemaal langs de Grecht. Om de voortgang van het werk luister bij te zetten werd in aanwezigheid van circa 100 bezoekers op 28 juni het aqua-aquaduct op feestelijke wijze geopend door Hoogheemraad Jan Kromwijk. Met een kraan trok hij een schuif weg uit de maalvliet, waarna

het water van oost naar west begon te stromen. Later op de dag vond de onthulling plaats van de naam van het nieuwe gemaal: 'Gemaal Oud-Kamerik'. Verdere informatie over de werkzaamheden in Oud-Kamerik is te vinden op onze site onder Plannen Et Projecten / Werk in Uitvoering / Projectenboek.

Waterberging ten noorden van N401

In het watergebiedsplan is waterberging ten noorden van de N401 bij Kockengen voorzien. Deze waterberging is het resultaat van een afspraak met Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV) over de hoogwaterstuw tussen de Bijleveld en de Heicop net ten noorden van de N401. Hierdoor is de 'lus' van de Bijleveld en de Heicop langs de Wagendijk en het oude dorp van Kockengen van het boezemsysteem afgesloten en moet het gebrek aan berging (14.000 m3) worden gecompenseerd. Waar in het oorspronkelijke plan rekening is gehouden met nog extra waterberging (totaal 48.000 m3), heeft De Stichtse Rijnlanden dit inmiddels weer teruggeschroefd naar de afgesproken 14.000 m3. We zijn in gesprek met AGV en Staatsbosbeheer over de inrichting van de waterberging.

Hoogwatervoorzieningen

Hoogwatervoorzieningen beschermen panden die gefundeerd zijn op houten palen tegen een verlaging van het polderpeil. Zodra de houten palen namelijk droog komen te staan omdat ze boven de grondwaterspiegel uitkomen, kunnen ze gaan rotten. Het pand is dan niet meer goed gefundeerd en kan schade oplopen. Uit onderzoek blijkt dat hoogwatervoorzieningen op de lange termijn (50-150 jaar) zeer kostbaar worden, terwijl ze dan eigenlijk niet meer nodig zijn. Tegen die tijd zullen er waarschijnlijk geen panden met houten fundering meer bestaan. Het waterschap wil daarom liever op een andere manier met de mogelijke schade omgaan. (Zie alinea 'Nieuwe koers' op pagina 1)

Veeneik

Bij graafwerkzaamheden in de buurt van Oud-Kamerik zijn diverse stronken van circa drieduizend jaar oude eiken boven water gekomen. Een bijzonder grote stronk valt te bezichtigen in de buurt van het gemaal Oud-Kamerik.

De oude veeneik

Meer informatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de projectbeheerders Peter Heszen, tel. (06) 1506 8420, of hesen.plgm@hdsr.nl (Oud-Kamerik, Spengen, Gerverscop, Breudijk, Klein Houtdijk, Kamerik en Teckop) of Esther Kleinveld (Wagendijk/Kockengen, Portengen en Kortrijk), tel. (06) 1506 8444 of kleinveld.e@hdsr.nl

Colofon

Hoogheemraadschap
De Stichtse Rijnlanden
Bureau communicatie,
Poldermolen 2,
Postbus 550, 3990 GJ Houten
T: (030) 634 57 00
E: post@hdsr.nl
W: www.destichtserijnlanden.nl

HOOGHEEMRAADSCHAP
DE STICHTSE
RIJNLANDEN